Proemium auctoris

Modꝰ agēdi.

dere reformatos in christo/per fidem decem priorum chorarū/ꝛ p operationē posteriorꝫ. ¶ Modus agendi talis est/ Paucꝰ ē ī verbis/multꝰ in sentētia: Nūcq̃ loquēs de capite per se: Et hoc tribus modis:modo ꝟm diuinitatē:modo ꝟm humanitatē:modo ꝟm transumptionē/attribuens capiti qd̄ est membrorꝫ. Nūcq̃ loquit de membris per se:nunc de apostolis:nunc de martyribus:nunc de confessoribus: nunc de virginibus:nunc de anachoretis:nunc de prelatis :nunc de

Partitio libri.

continentibus:nunc de coniugatis:nunc de bonis : nunc de malis. Nūcq̃ loquit simul de capite ꝛ de membris. ¶ Partitus est liber iste in tres partes.i.in tres quinquagenas / ꝟm triplicē statū hominū :O me enī genus hominū hic pascit ꝛ docetur. In prima quinquagena pascunt incipientes/pane hordaceo: In secūda ꝓficiētes/pane triticeo: In tertia perfecti siue perueniēntes/pane similagineo. Primus panis est iumentorꝫ:secundus hominum:tertius angelorū. ¶ Diuidit etiam in quinq̃ distinctiones:sed tū vnus est liber/ꝓter finis ꝛ intentionis ꝛ materie vnitatem. Unde Augꝰ. In triplicato autem quinquagenario/triplicis peccati remissio.i.cordis/oris ꝛ operis/ꝛ ipsa trinitatis vnitas designat/ que totū hoc operatur. ¶ Sunt aūt versus/bis mille ducēti sex: In quo numero triplex perfectio demonstratur. Prima est senarij/que pertinet ad penitentes:Secunda centenarij/que pertinet ad proficientes: Tertia est millenarij/que pertinet ad perueniētes. Binarius/geminā significat charitatē/que totum informat. Unde dicit in versu: Tres quinquagenas cantat David ordine psalmos:

Uersus.

Uersus bis mille/bis cētū sex canit ille: Ut sis perfectus gemino formatus amore: Incipiendo: p-

Titulus libri.

grediendo:perueniendo. ¶ Titulus talis est: Incipit liber hymnorū siue psalmorꝫ siue soliloquiorꝫ. Cuius compositionem ꝛ rationem diximus in prologio. Unde notandū q̃ sicut in tabernaculo moysi duplex fuit tentorium : Unum in introitu atrij:per quē erat ingressus ad tabernaculū. Aliud in introitu tabernaculi/per quē erat ingressus in tabernaculū: ꝛ vtrumq̃ quattuor coloribꝰ textum: vt dicit Exo.xxxviij. Ita ad hunc modum compositor huius libri/duplex fecit prologium/quasi duplicem ingressum:vnum ad librū :aliū in librum: Et vtrumq̃ continet in se quattuor/quasi quattuor coloribus distinguat. Primū prologium/quod est ingressus ad librū/continet causam nominis.i.quare liber iste psalterium/vl soliloquiū dicatur: Et rationē quāritatis.i.quare tot psalmos.i.centū quinquaginta contineat: Et causam distinctionis.i.quare ī tres quinquagenas distinguat: Et causam frequentationis.i.quare plus ceteris prophetijs ꝓphetia dauid in ecclesia frequentet. ¶ Et dicit prologiū illud ingressus ad librum/nō in librum:qz his cognitis/parū de sensu ꝛ ꝓtinentia libri nobis aperit. Secundū prologium/quod est ingressus in librū/similiter continet quattuor.s.titulū/materiam/intētionē/ꝛ modum agendi: Et hoc dicitur īgressus in librum:qz his cognitis:ea que in libro sunt aliquatenus elucescunt. Sed orit questio :cum dauid dicat ꝛ sit eximius ꝓpha:quare apud hebreos non inter prophetas/sed inter agiographa computet. Hebrei siquidē bibliam diuidunt in tres partes.s.in legem/prophetas/agiographa. Legē dicūt quinq̃ libros moysi. Prophetas/octo.s. Josue/Judicum/Samuel.i.duos primos Regū / Malachim.i. duos vltimos Regū/Esaiā/Hieremiā/Ecechielē/duodecim ꝓphetas. Noue agiographa.s. Job/Paralipomenō/Psalteriū/Esdram/Hester/tres libros salomonis/Danielē. Omnes alios libros vocant/apocrypha.s.Tobiā/Judith/Ecclesiasticū/Sapientiam/Machabeos. Ad hoc sciendū q̃ ꝓpha pluribus modis dicit.s.inspiratione / officio/ consuetudine. Propheta inspiratiōe dicit:cui deus inspirando reuelat secreta seu futura:sic Daniel/sic David/sic Esaias/sic ꝛ Hieremias fuerunt prophete. Officio propheta est : cui fit reuelatio futurorꝫ/ ꝛ mittit ad predicandum illa futura sibi diuinitus reuelata: Hoc modo nō fuit David aut Daniel propheta:qz neuter missus fuit ad predicandū populo futura. Consuetudine ꝓpha dicit:qui habet vsum ꝛ ꝓsuetudinē: ꝟm qd̄ Amos excusando se dixit.vij.d. Nō sum ꝓpha.i. nō habeo vsum ꝛ consuetudinem predicandi:licet haberet officiū ꝛ inspirationem. Quia igit David ꝛ Daniel nō habuerunt officium predicādi:ideo apud hebreos nō ponunt inter ꝓphetas. ¶ His visis qz triplex genus hominū hic reficiendum est:ꝛ ideo triplex panis necessarius est : vtamur ꝓsilio saluatoris:ꝛ eamus ad amicum/ꝛ dicamus ei: Amice/accōmoda mihi tres panes/qz amicus meꝰ venit de via:ꝛ nō habeo qd̄ ponam ante ipsum: Luc.xj.a. Quia certe ducentorū denariorꝫ panes nō sufficiūt his/vt vnusquisq̃ modicū quid accipiat: Job.vj.a. Sed ipse q̃ in fractione panis cognitus est: Luc.vlti.e. Qui de quinq̃ panibꝰ ꝛ duobꝰ piscibus.i.lege/prophetia ꝛ psalmis/quinq̃ milia hominū satiauit: Job.vj.b.frangat nobis panē istum dauiticum/vt cognoscat a nobis:ꝛ multiplicet/vt satiemur ab ipso: Et sic splēdidum in panibus benedicent labia multorꝫ: vt dicitur Eccij. xxxj.c.i.ipsum dei filium:qui doctrinam quasi prophetiam effundit: Eccij.xxiiij.d. Cui est omnis laus ꝛ gloria in secula seculorum: Amen.

¶ Explicit Prologiū auctoris.

Prologus Hieronymi

¶ Prologus sancti Hieronymi presbyteri in Psalterium Incipit.

Psalteriū romę dudū positus emendarā:et iuxta septuaginta interpretes: licet cursim/magna illud ex pte correxerāmus. Qd̄ qz rursū videt̄ o paula ꝛ eustochiū/scriptorū vitio depravatū:plusq̃ antiquū errorē q̃ nouā emendationem valere : cogitis vt veluti quodā nouali scissum iam aruū exerceam/ꝛ obliquis sulcis renascentes spinas eradicē : equū esse dicentes/vt qd̄ crebro male pullulat/crebrius succidat. Unde cōsueta prefatione cōmoneo:tam vos/ quibus forte labor iste desudat:q̃ eos qui exemplaria istiusmodi habere voluerint:vt que diligēter emendaui/cum cura ꝛ diligentia transcribant. Notet sibi vnusquisq̃ vel iacentē lineam vel radiantia signa.i. vel obelos vel astericos: et vbicūq̃ viderit virgulā precedentem/ab eavsq̃ ad duo pūcta q̃ impressimus:sciat in Septuaginta translatoribꝰ plus haberi : Ubi aūt stellę similitudinē perspexerit:de hebreis voluminibus additum nouerit equevsq̃ ad duo puncta/iuxta Theodotiōis dūtaxat editionem:qui simplicitate sermonis a septuaginta interpretibus non discordat. Nec ergo ꝛ vobis ꝛ studioso cuiq̃ fecisse me sciens:non ambigo multos fore qui vel inuidia vel supercilio malint contemnere videri preclara/q̃ discere: ꝛ de turbulento magis riuo q̃ de purissimo fonte potare.

¶ Prologus sancti Hieronymi in Psalterium Explicit.